

Paa grund av denne beretning blev torvtilvirkningen ved Koskivara, som hadde ligget nede de 2 foregaaende aar, gjenoptat i 1908 under V distriktsforvaltnings ledelse. Det aar fyredes der med torv i 28 torvovner ved 11 stationer, fordelt paa strækningen mellem Riksgrænsen og Luleå.

NYE FORBEDRINGER PAA TORV-INDUSTRIENS OMRAADE

UTDRAG AV »TORFTJÄNSTEMÄNNENS VERKSAMHET UNDER ÅR 1908»

AV FÖRSTE TORVINGENIÖR E. WALLGREN

TIDER med stadig stigende arbeidspriser og upaalidelige arbeiderforholde bidrar til at fremtvinge nye konstruksjoner og indførelse av mer og mer arbeidsbesparende maskiner og anordninger for brændtorvindustrien samt mer og mer rationelle maater for anvendelse av denne industris produkter. I den retning er der i 1908 gjort adskillige fremskridt.

Ved den for tilberedning av raamaterialer for torvpulvertilvirkning i 1908 anlagte store brændtorvfabrik med 150000 kroners statslaan paa Bäcksmynen i Kronobergs len er der, foruten arbeidsbesparende specialanordninger for torvens utlægning og forning, montert 2 forskjellige, *automatiske torvgravningsmaskiner*. Den ene er fabrikkert i Svedala efter tysk-amerikansk model for lergravemaskiner og den anden i Eskilstuna med specialkonstruksjoner utført av disponent Eklund. Desuten har i 1908 en gravemaskine fra Svedala været i virksomhet paa Martebo myr paa Gottland. Ingeniør A. Anrep har i 1908 konstruert færdig en automatisk gravemaskine av ny type, som han har arbeidet med siden 1903; desuten har Anrep i 1908 gjort nye forbedringer med sin brændtorvmaskine m. m.

Fabrikant Malmsten, Värnamo og torvmester Rydén, Surte, har konstruert 2 forskjellige nye *automatiske uttransportbaner* for maskintorv, hvilke har været i virksomhet i 1908. *Feltpresser* av forbedrede konstruksjoner er kommet til anvendelse o. s. v.

I nærheten av Värnamo og ved Sunne i Värmland er nye *torvgaskraftcentraler* kommet i drift i 1908, og Visby Cementfabrik begyndte samme aar at utvide sin torvgaskraftcentral til en kapacitet av 150 e. hk. Det forlyder, at Den Kanadiske Regjering har bestilt apparater til en torvgaskraftcentral hos et svensk firma.

Torvpulverfabrikken ved Bäck, som paabegyndtes i 1907, blev fuldført i 1908, og ved aarsskiftet kunde torvpulvertilvirkningen, til hvilken der er stillet store forhaabninger, paabegyndes. For fabrikkens drift er der anlagt torvgasgenerator med sugegasmotor.

Foruten de her nævnte 4 torvgasanlæg, alle efter Körtings system, findes der tidligere lignende anlæg efter samme system bl. a. ogsaa ved Burängsberg og Skabersjö samt et efter Luthers system ved Späringsholm. I 1908 har et mekanisk verksted i Göteborg indrettet sig for utførelse av torvgasanlæg efter Richés system.

Paa Slätterödsmyren i Skåne paabegyndtes i 1908 maskintorvtilvirkning til en i nærheten av myren samme aar anlagt større kraftcentral med de Lavals dampmaskiner for fremstilling av lys og kraft bl. a. til omegnen av Skuru station.

TORVSTRØINDUSTRIEN I SVERIGE 1908

UTDRAG AV «TORFTJÄNSTEMÄNNENS VERKSAMHET UNDER ÅR 1908»

AV FÖRSTE TORVINGENIÖR E. WALLGREN

DA gaardbrugerne i 1908 hadde vanskelig for at avse større summer til indkjøb av torvstrø paa grund av daarlige tider og høie renter samt dyr utsæd om vaaren og ekstra statsskat om høsten, og da de samtidig fik rike halmavlinger 1907 og 1908 med efterfølgende lave priser paa halmstrø, anvendte de som strø i stor utstrækning halm, som de altsaa ikke behøvet kjøpe. Dette var ogsaa delvis en følge av, at det i 1908 falbudte torvstrø, som var indbjerget i 1907, i regelen var meget vandholdig og saaledes av daarlig beskaffenhet. I 1908 derimot blev torvstrøet i det hele tat meget godt indbjerget. I dette aar er tilvirkning av torvstrø for gaardsbehov tiltat, og flere nye andelstorvstrølag dannet. Da nu samtidig *overproduktion av torvstrø* efter daværende avsetningsforholde antokes at finde sted i enkelte distrikter allerede i 1907, og de mange torvstrøfabrikker, som anlagdes sidstnævnte aar, først kom i virksomhet i 1908, økedes den saakaldte overproduktion. Derav fulgte lave salgspriser i de distrikter, som producerte betydelige mængder torvstrø, mens prisene i visse andre distrikter var ganske høie. De høie fragter har nemlig umuliggjort torvstrøets forsendelse til de distrikter, som ikke har tilstrækkelig mange torvstrøfabrikker. I 1908 tilvirkedes i Kristianstads, Jönköpings, Skaraborgs og Örebro len ca. 6—700 000 baller i hvert len eller tilsammen omtrent det halve av hele landets torvstrøproduktion.

Det er især torvstrøfabrikkerne inde i landet, bl. a. i de 3 sidstnævnte len og Värmland, som ved sin som regel lyse og uformuldnede hvitmose med særdeles høi opugningsevne, vilde være skikket til at opta konkurransen med Holland i *torvstrøeksport* til England, hvis ikke de høie torvfragter la hindringer i veien. Hvad der ogsaa hindrer eksporten er, at Holland foruten sine korte fragter til England, har billigere arbeidskraft end Sverige.